

Arkadij a Boris
STRUGAČTÍ

TRIFID

Arkadij a Boris Strugačtí
Pohádka o Trojce

Copyright © 1967, 1968, 1987 Arkady & Boris Strugatsky

Translation © Libor Dvořák, 2012

Cover © Markéta Vydrová, 2012

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2012

ISBN 978-80-7387-561-9

Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.triton-books.cz

Arkadij a Boris
STRUGAČŤI

Stanislav Juhaňák – TRITON

Tenhle příběh začal tak, že když byl jednou pracovní den v nejlepší, když jsem potil krev nad další z nesčetných reklamací na adresu Kitěžgradského závodu magotechniky, zjevil se v mé pracovně můj dobrý přítel Edik Amperjan. Jako člověk zdvořilý a vychovaný nevolil bezostyšně zhmotnění rovnou na zchromlé, rozvrzané židli pro návštěvníky či neurvalý vpád zdí a nevtrhl ke mně ani otevřeným větracím okénkem v podobě šutráku vypáleného obléhacím katapultem. Většina mých kamarádů a známých neustále někam spěchala, pořád cosi nemohla stihnout, trvale žila pod tlakem nějakých skluzů a prošvihnutých termínů, a tak všechna ta nenadálá zhmotnění a překotné vpády podnikali s odzbrojující nenuceností, pohrdající zásadami komunikace jinak zcela běžnými. Edik k tomuto druhu lidí nepatřil – on jen skromně vstoupil do dveří. Dokonce nejdřív zaklepal, ale na nějaké „dále“ už mi nezbyl čas.

Stanul přede mnou, pozdravil a zeptal se: „Potřebuješ ještě pořád Černou Skříňku?“

„Skříňku?“ zabručel jsem, stále ještě cele pohlcen reklamací. „Jak bych ti to řekl... A jakou skříňku to chceš?“

„Nepřišel jsem nevhod?“ zeptal se zdvořilý Edik opatrně. „Moc se omlouvám, ale posílá mě šéf... Jde o to, že asi za hodinu se koná start výtahu nové konstrukce

za hranice třináctého patra. Navrhují nám, abychom toho využili.“

Můj mozek se i nadále halil do jedovatých par reklamační frazeologie, proto jsem jen tupě opáčil:

„Jaký výtah že má být na naši adresu vyskladněn ještě do třináctého patra tohoto roku?“ Vzápětí však už první desítky bitů Edikovy informace našly cestičku k mé šedé kůře mozkové. Odložil jsem pero a požádal jsem, aby mi vše řečené laskavě odříkal ještě jednou. Edik to trpělivě zopakoval.

„A to je nabeton?“ šeptl jsem roztřeseným hlasem.

„Absolutně,“ přikývl Edik.

„Tak jdem,“ řekl jsem a vytáhl ze stolu desky s kopiemi svých žádanek.

„Kam?“

„Jak to kam? Do šestasedmdesátého přece!“

„Snad bychom neměli být tak hr,“ zakroutil Edik pochybovačně hlavou. „Nejdřív se musíme stavit u šéfa.“

„Proč?“

„Přál si, abychom se u něj stavili. S tím šestasedmdesátým to není jen tak. A šéf by nám chtěl udělit patřičné požehnání.“

Pokrčil jsem otráveně rameny, ale řekl jsem si, že hádat se nebudu. Vklouzl jsem do saka, vylovil z desek žádanku na Černou Skříňku a vypravili jsme se k Edikovu šéfovi Fjodoru Simeonoviči Kivrinovi, vedoucímu oddělení Lineárního Štěstí.

V přízemí u zamřížovaných dveří výtahové šachty bylo nezvykle živo. Bytelná mříž otevřená dokořán, dveře kabiny také, zářily četné reflektory, hlazené plochy se matně leskly. Pod starým, již značně vybledlým transparentem *Výtah odevzdáme k výročí* se shlukli zvědavci a nedočkavci žádostiví jízdy. Všichni uctivě na-

slouchali provoznímu náměstkovi ředitele Modestu Matvejeviči Kamenojedovovi, který pronášel projev k vyrovnaným řadám montérů Soloveckého dozoru nad kotelnami.

„To musí přestat,“ hlaholil k zástupům Modest Matvejevič. „Protože v tomhle případě máme tu čest s výtahem a ne se všelijakýma těma jejich spektroskopama mikroskopama. Výtah, soudruzi, je vysoce výkonný zdroj pohybu, to prosím především. A rovněž tak dopravní prostředek. Výtah – to musí být něco jako sklápěčka: přijede, vysype a hajdy zpátky. To za prvé. Našemu provoznímu úseku je už dávno známo, že mnozí soudruzi vědci, některé nejmenované akademiky nevyjímaje, nedovedou s výtahem zacházet. S tím bojujeme, tomu se snažíme zabránit. Máme v plánu účinný opatření – zřídíme příslušný zkoušky a na jejich základě budeme vydávat řidičský průkazy kategorie V (výtah), a to bez ohledu na osoby a funkce... Uvažujeme i o zavedení titulu vzorného uživatele výtahu... A tak dále. To za druhé. Ale soudruzi montéři musí ze své strany zajistit bezporuchovej provoz. A žádný výmluvy na objektivní potíže, abychom si rozuměli. My razíme požadavek Výtah pro každého. Bez ohledu na osoby a funkce. Náš výtah musí vydržet i přímý zásah totálně nepoučenýho akademika.“

Procpali jsme se davem co nejbliž k řečníkovi. Slavnostní atmosféra tohoto improvizovaného shromáždění na mě udělala velký dojem. Ve vzduchu viselo, že dnes se výtah nakonec skutečně rozjede a možná v provozu vydrží celý den. Což by bylo věru zaznamenaníhodné. Výtah byl odjakživa Achillovou patou našeho ústavu a Modesta Matvejeviče osobně. Přísně vzato se ničím výlučným nevyznačoval. Jako každý

pořádný výtah usiloval o co nejzdařilejší uvíznutí mezi patry, věčně byl obsazený, věčně likvidoval s láskyplnou péčí vyměňované žárovky, vyžadoval svrchovaně kvalifikované zacházení se šachtovými dveřmi a při vstupu do kabiny nikdo nemohl s jistotou prohlásit, kde a jak se mu podaří vystoupit. Oproti jiným výtahům však měl ten náš jednu zvláštnost: nemohl vystát, když od něj někdo požadoval, aby vyjel výš než do třináctého patra. Tedy – dějinám byly samozřejmě známy případy, kdy někteří vykukové vynalezli způsob, jak jankovitý mechanismus zkrotit, zatnout mu ostruhu do slabin a vystoupat do výšin druhdy nevídaných. Pro průměrného občana však nedozírný masív ústavu od třináctého patra výš zůstával jednoduše bílým místem. O těchto državách, od ostatního světa a běžného administrativního styku téměř neprodyšně odříznutých, vznikaly všemožné, často zcela protichůdné fámy. Tvrdilo se například, že ze stého čtyřiašedesátého patra vede průchod do sousedícího prostoru s jinými fyzikálními vlastnostmi, že ve dvoustém třináctém patře žije neznámý kmen alchymistů, jinak myšlenkových dědiců a následovníků slovnatého Spolku devíti, zřízeného osvíceným indickým panovníkem Ašókou, kdežto v tisícím sedmnáctém patře pěkně žijí a dobrou vůli spolu mají na břehu modrého moře rybář s rybářkou a starají se o zlatý potěr Zlaté rybky.

Mě osobně, a Edika vlastně taky, ovšem nejvíc zajímalo šestasedmdesáté patro. Podle protokolů tam měla být uložena Ideální Černá Skříňka, bez níž si naše výpočetní středisko neumělo představit svou další existenci, a také tam měl mít stálé bydliště jistý Štěničák Repetil, po kterém nezřízeně bažilo oddělení Lineárního Štěstí. Pokud nám bylo známo, sídlilo v šestasedm-

desátém patře cosi jako sklad úzkoprofilových přírodních a společenských jevů a mnozí naši spolupracovníci dychtili po příležitosti proniknout do tohoto hájemství a vnořit do bezedné pokladnice své chtivé pazoury. Například Fjodor Simeonovič snil o údajných tunách granulovaných Důvodů K Optimismu. Mládenci z oddělení Sociální Meteorologie zase jako sůl potřebovali alespoň jednoho kvalifikovaného Mraženého Ševce – a tam byli údajně evidováni hned tři, všichni jako jeden muž s provozní teplotou blížící se absolutní nule. Nu a Cristóbal Josévič Junta, vedoucí oddělení Smyslu Života a doktor těch nejnečekanějších věd, hodlal ze šestasedmdesátého patra vytěžit unikátní exemplář takzvané Touhy Neokřídlené Přízemní, kterou si chtěl vypreparovat a vycpat. Za poslední čtvrtstoletí se už šestkrát pokusil proniknout do šestasedmdesátého průlomem skrz stropy, využívaje svých výjimečných vloh k vertikální transgresi, ale ani to se mu nepodařilo, všechna patra nad klíčovým třináctým byla v souladu s potouchlým záměrem dávných stavitelů před veškerými druhy transgrese důkladně blokována. To vše znamenalo, že úspěšný start výtahu by se stal zásadně novou etapou v životě celého našeho pracovního kolektivu.

Zastavili jsme před pracovnou Fjodora Simeonoviče a staříčkový, úzkostlivě čistý a důstojný domácí skřítek Tichon nám pohostinně otevřel dveře.

Fjodor Simeonovič nebyl sám. Vedle jeho široširého psacího stolu seděl v přepychové klubovce nedbale rozvalený olivově zažloutlý Cristóbal Josévič a dumlal voňavé havana. Fjodor Simeonovič přecházel s palci zastrčenými za křiklavě barevné šle po pracovně a snažil se našlapovat po samém kraji orientálního koberce.

Na stole se v křišťálových mísách skvěly rajske plody – obrovská ruměná jablka Poznání Zla a na první pohled naprosto nepoživatelná, nicméně hojně červivá jablka Poznání Dobra. Porcelánová nádoba vedle lokte Cristóbal Joséviče byla plná ohryzků a nedopalků.

Když Fjodor Simeonovič zaznamenal naši přítomnost, zastavil se.

„Á, tady je máme osobně,“ pronesl bez obvyklého úsměvu. „P-prosím, posaďte se, č-čas je drahý. Ten K-Kamenojedov je tlachal, ale už b-brzy skončí. C-Cristo, vylož o-okolnosti, mně se to o-obyčejně nedaří.“

Posadili jsme se. Cristóbal Josévič přimhouřil za dýmovou clonou pravé oko a změřil si nás pohledem koňského handlíře.

„Pokud nemáš nic proti, rád vše vyložím,“ řekl Fjodoru Simeonoviči obřadně. „Okolnosti celé této akce, vážení mladí pánové, jsou takového rázu, že jako první bychom se do šestasedmdesátého měli vypravit my osobně, protože jsme lidé zkušený a po všech stránkách zdatní. Dle názoru vedení jsme však pro potřeby prvního pokusného startu příliš staří a příliš vážení. Proto volba padla na vás a já vás hned v úvodu upozorňuji, že to není žádný dětský výlet, ale průzkum, možná dokonce průzkum bojem. Bude to od vás vyžadovat sebekázeň, odvalu a prozíravost. Upřímně řečeno se nedomnívám, že jste s to zmíněné kvality osvědčit, ale jsem ochoten respektovat doporučení Fjodora Simeonoviče. V každém případě byste měli vědět, že s největší pravděpodobností budete nuceni operovat na nepřátelském území – a ten nepřítel je krutý a nesmiřitelný, nepřítel, který se nezastaví před ničím.“

Po takovém úvodu mi přeběhl mráz po zádech, ale to už Cristóbal Josévič začal konkrétně líčit, jak se věci mají.

Měly se takto. Ukázalo se, že v šestasedmdesátém patře se rozkládá město Vypadákov, jež svého času coby válečnou kořist uchvátil mstivý kníže Oleg. Tento Vypadákov po staletí slul co ohnisko zvláštních jevů a dějiště prapodivných událostí. Proč se to všechno odehrávalo, není známo, ale vše, co v každé etapě vědeckého, technického a sociálního pokroku nemohlo být rozumně a srozumitelně vysvětleno, se dostávalo právě tam, aby tu čekalo na příhodnější chvíle. Takže již v dobách Petra Prvního zároveň se založením slavné sanktpetěrburské Kunštkomory vybudovaly solovecké vrchnosti, reprezentované osobou bombardýrského poručíka Ptachy a půlotou jeho udatných granátníků, jako věrnou nápodobu tohoto vzoru Císařskou a Královskou Kunštkomoru Kumštův Přeskvělých a Přepodivných se šatlavou a dvěma lázněmi. V té době bylo šestasedmdesáté patro v přízemí, o nějakém výtahu neměl nikdo ani potuchy a dostat se do c. a k. Kunštkomory bylo mnohem snazší než do připojené lázně. Dále pak, vzhledem ke všeobecnému růstu Vědeckých Znalostí, byl přístup do těchto míst stále svízelnější a s vynálezem výtahu ustal téměř nadobro. Kumštův Kunštkomora mezitím utěšeně rostla, rozšiřovala se, za Kateřiny se změnila v Muzeum Zvěrozpytných a Všelických Dalších Přírody Zázrakův, za Alexandra II. v Ruskou Imperátorskou Rezervaci Magických, Spiritistických a Okultních Fenoménů a nakonec ve Státní Tábor Nevysvětlených Jevů při VÚ BECNIC AV (Výzkumný Ústav Belzebubismu, Eskamotérství, Cyklopologie, Najádologie a Imaginárních Cirkulací). Zhoubné důsledky vynálezu výtahu bránily tomu, aby tato pokladnice mohla být využívána pro vědecké a studijní účely. Pracovní korespondence byla nadmíru

ztížena a její doručování se zoufale protahovalo: lana spouštěná shora se vlastní vahou trhala, poštovní holubi odmítali tak vysoko létat, rádiové spojení bylo s ohledem na zaostalost vypadákovské spojové techniky nejisté a využívání vzduchoplavby vedlo jen ke zbytečným ztrátám nedostatkového hélia ... To vše však byla jen historie.

Asi před dvaceti lety skotačivý výtah vysadil v šestasedmdesátém inspekční komisi příslušného soloveckého OPBH, která přicestovala se skromným a nenápadným úkolem prozkoumat ucpanou kanalizaci v laboratořích profesora Vybelhalla ve čtvrtém patře. Co přesně se tenkrát odehrálo, zůstává podnes obestřeno rouškou tajemství. Vybelhallův spolupracovník, který komisi očekával na chodbě, vyprávěl, že kabina s šilným řevem letěla šachtou vzhůru, za prosklenými dveřmi se mihly hrůzou znetvořené tváře a pak strašlivé vidění zase zmizelo. Přesně za hodinu byla kabina objevena ve třináctém patře celá zpěněná, uštvané ržála a ještě se drobně chvěla přestálým vzrušením. Komise uvnitř nebyla, jen na stěnu někdo umělou klovatinou přilepil vzkaz, napsaný na rubu tiskopisu havarijního protokolu. Text byl následující: „Vyrážím na obhlídku. Vidím divný kámen. S. Farfurkisovi uděluji důtku za únik do křoví. Předseda komise L. Vuňukov.“

Dlouhou dobu nikdo netušil, kde přesně L. Vuňukov se svými podřízenými kabinu opustil. Vyšetřovala to Bezpečnost a bylo z toho dost oplétaček. O měsíc později se na střeše výtahové kabiny našly dvě zapečetěné obálky adresované řediteli OPBH. Jedna obálka obsahovala štůsek příkazů a rozhodnutí, na jejichž základě se udělovaly důtky jednou s. Farfurkisovi, jindy s. Travopolnikovovi, většinou za projevy individualismu

a jakousi nepochopitelnou „zubovštinu“. Ve druhé obálce se nalézaly materiály týkající se revize stavu kanalizace ve Vypadákově (stav byl označován za neuspokojivý) a přípisy pro účtárnu, v nichž se pisatel dožadoval vysokohorských příplatků, mimořádných diet a odlučného. Pak korespondence začala chodit dosti pravidelně. Nejdřív to byly protokoly ze zasedání inspekční komise OPBH, potom protokoly ze zasedání komise blíže nespecifikované, pak Zvláštní komise pro vyšetření okolností, později najednou Dočasně Trojky pro zkoumání činnosti velitele Tábora Nevysvětlených Jevů občana Zuba a nakonec, po třech důkladných, zevrubných hlášeníh „o trestuhodné nedbalosti“, se L. Vuňukov označil za předsedu Trojky pro Racionalizaci a Utilizaci Abnormálních a Nevysvětlených Transcendencí (TRULANT). Shora přestaly padat protokoly a místo nich na střeše výtahu přistávaly oběžníky a směrnice. Byly to dokumenty strašlivé jak formou, tak obsahem. Nezvratně svědčily o tom, že někdejší komise OPBH uzurpovala veškerou moc ve Vypadákově a že nebyla v stavu s touto mocí rozumně nakládat.

„Hlavní nebezpečí spatřuji v tom,“ pokračoval Cristóbal Josévič, zamýšleně cucající vyhaslý doutník, „že ti šejdíři mají k dispozici všem jistě důvěrně známé Velké Kulaté Razítko. Doufám, že si uvědomujete, co to znamená...“

„Uvědomujeme,“ řekl Edik tiše. „Co je psáno...“ Jeho jasná tvář se jakoby zamlžila. „A co kdybychom aplikovali remoralizátor?“

Cristóbal Josévič si vyměnil pohled s Fjodorem Si-meonovičem.

„Zkusit se to jistě dá,“ usoudil a pokrčil rameny. „Mám ovšem obavy, že ty procesy už příliš pokročily...“

„N-ne, proč?“ namítl Fjodor Simeonovič. „Jen ho aplikujte, Ediku, klidně aplikujte... Přece na ně ne-nepůjdeme se samopaly... O-ostatně tam mají také Vybelhalla...“

„Jak to?“ nevěřili jsme svým uším.

Ukázalo se, že před třemi měsíci přišel shora požadavek na odborného poradce, kterému nabízeli plat vskutku královský. Nikdo v takové finanční podmínky nevěřil, zvláště pak profesor Vybelhallo, který v té době právě dokončoval velký vědecký úkol – vyšlechtění rybářské samonavlékačí žízaly cestou převýchovy. Svou nedůvěru v podobné platové podmínky Vybelhallo veřejně ventiloval na vědecké radě a ještě téhož večera uprchl, vše opustil a zmizel. Mnozí ho viděli, jak se s aktovkou v zubech škrábal šachtou vzhůru a v každém pátém patře vystoupil, aby v bufetu načerpal nové síly. Po týdnu byl shora shozen přípis o jmenování profesora Vybelhalla do funkce odborného poradce s platem ve slíbené výši a navíc s jazykovými příplatky.

„Děkujeme,“ řekl zdvořilý Edik. „To je velmi cenná informace. Že bychom šli?“

„Běžte, běžte, mládenci,“ pronesl tklivě Fjodor Simeonovič. Pohlédl do magického krystalu. „Ano, už je čas. Kamenojedov se b-blíží ke k-konci. A hlavně o-opatrně... Je to š-šeredné místo...“

„A prosil bych bez zbytečných emocí!“ připomněl důrazně Cristóbal Josévič. „Když vám ty vaše štěnice a skříňky nebudou chtít vydat, tak ať si je sežerou. Vy jste naši zvědové. Bude s vámi navázáno jednostranné telepatické spojení. Hodláme sledovat každý váš krok. Shromažďujte informace – to je váš hlavní úkol.“

„Rozumíme,“ přikývl Edik.

Cristóbal Josévič nás ještě jednou oblažil dlouhým zpytavým pohledem.

„Měli by si s sebou vzít Modesta,“ zabručel. „Tohle vytloukání klínu klínem...“ Beznadějně mávl rukou. „No dobře, pusťte se do toho. Buonaventura.“

Vyšli jsme ven a Edik řekl, že teď se musíme stavit u něj v laboratoři a vzít si remoralizátor. Poslední dobou praktické remoralizaci doslova propadl. V laboratoři měl v devíti skříních experimentální agregát, který fungoval tak, že v ozařovaném potlačoval atavistické pudy a na povrch doloval rozum, dobro a další věčné, nepomíjivé hodnoty. Edikovi už se za pomoci remoralizátoru podařilo vyléčit jednoho zuřivého filatelistu, vrátit do lůna rodiny dva zcela vyšinuté hokejové fanoušky a umravnit chronického klevetníka. Teď se pokoušel zkrotit velkého hulváta a našeho kamaráda Vítu Kornějeva, zatím ovšem neúspěšně.

„Jak tohle všechno povlečeme?“ zděsil jsem se při pohledu na masivní skříně.

Edik mě rychle uklidnil. Naštěstí už se mu téměř podařilo dokončit přenosný model, samozřejmě méně výkonný, ale Edik doufal, že pro naše účely to plně postačí. „Dopájím a doladím si to až tam,“ řekl mi, když do kapsy strkal plochou kovovou krabičku.

Když jsme se znovu vrátili na chodbu před výtahem, Modest Matvejevič svůj projev právě uzavíral.

„...čemuž také zamezíme,“ tvrdil poněkud ochraptělým hlasem. „Protože za první výtah šetří naše zdraví. To za první. A šetří pracovní dobu. Takovej výtah stojí peníze a kouřit v něm kategoricky zakážeme... Jsou nějaký dobrovolníci?“ obrátil se k davu s trochu nečekanou otázkou.

Hned se ozvalo několik dychtivých hlasů, ale Modest Matvejevič tyto kandidatury zavrhl. „Na ježdění ve výtahu jste ještě moc mladý,“ prohlásil. „Výtah – to není kdejaký váš spektroskop mikroskop.“

Já a Edik jsme se mlčky procpali do první řady.

„Potřebovali bychom do šestasedmdesátého,“ špitl Edik polohlasně.

Rozhostilo se uctivé ticho. Modest Matvejevič si nás s nesmírným despektem prohlédl od hlavy až k patě.

„Je to chabota,“ broukl si nespokojeně pod nos. „Zelenáči... Kouříte?“ otázal se nakonec.

„Ne,“ ujistil ho Edik.

„Tu a tam,“ dodal jsem.

Z davu se k Modestu Matvejeviči vyhrnul domácí skřítek Tichon a něco mu pošeptal do ouška. Modest Matvejevič sevřel rty a celý se nadmul.

„To si ještě ověříme,“ řekl a vytáhl z kapsy zápisník. „V jaké záležitosti cestujete, Amperjane?“ zeptal se nakvašeně.

„Potřebuju Štěničáka Repetila,“ odpověděl Edik.

„A vy, Privalove?“

„Já si jedu pro Černou Skříňku.“

„Hm...“ Modest Matvejevič zalistoval v zápisníku. „Správně... to by tam bylo... Táákže... Tábor Nevy-světlených Jevů... Ukažte mi žádanky.“

Ukázali jsme.

„No dobře, když chcete, tak si jedte... Nejste první ani poslední...“

Zasalutoval. Ozvala se smuteční hudba. Dav se vzrušeně zavlnil. Vstoupili jsme do kabiny. Bylo mi smutno a jímá mě děs, vzpomněl jsem si, že jsem se nerozloučil se Stellinkou. „Rozdupou je tam na kaši,“ vysvětloval zrovna někomu Modest Matvejevič. „Je jich škoda... nejsou to špatný mládenci... Ten Amperjan vůbec nekouří, prej nedá cigaretu do huby...“ Dveře šachty se s kovovým rachotem zabouchly. Edik zabořil zrak do podlahy a stiskl tlačítko vedle číslice 76. Dveře kabiny

se automaticky uzavřely, rozsvítil se nápis „Nekuřte! Připoutejte se!“ a my se vydali na cestu.

Zpočátku kabina ubíhala lenivě, lehkým ochablým poklusem. Bylo znát, že se jí nikam moc nechce. Dolů pomalu odplouvaly známé chodby, truchlivé tváře přátel, amatérsky vyrobené plakáty *At žijí průkopníci!* a *Nikdy na vás nezapomeneme!* V třináctém patře nám naposledy zamávali šátečky a kabina se vnořila do zcela neprobádaných končin. Ukazovaly se a zase mizely na první pohled neobydlené, prázdné prostory a místnosti, otřesy a nárazy byly stále řidší, stále slabší, kabina jako by usínala a v šestnáctém patře zastavila docela. Stačili jsme si jen vyměnit pár vět s nějakými ozbrojenci, z nichž se vyklubali příslušníci Oddělení Začarování Pokladů – a vtom se kabina doslova vzepjala na zadní a se železným zaržáním vyrazila zběsilým cvalem do nadhlavníku. Zamrkaly žárovničky, o překot cvakaly spínače. Strašlivé přetížení nás vmáčklo do podlahy. Abychom se udrželi na nohou, museli jsme se s Edikem chytit jeden druhého. V zrcadle se odrážely naše vypětím zpocené tváře a už jsme se připravovali na nejhorší, ale náhle byl trysk opět vystřídán drobným cvalem, přetížení pokleslo na pouhých jeden a půl G a my pookřáli. Kabina pod jednou pěnou přistála u dveří sedmapadesátého patra. Dveře se rozjely do strany, vstoupil hřmotný postarší muž s tahací harmonikou připravenou k akci, nedbale na nás vyplivl: „Brejden vespolek,“ a stiskl knoflík vedle číslice 63. Jakmile se výtah dal do pohybu, zlehka se opřel o stěnu, zasněně obrátil oči v sloup a začal si tiše preludovat Kalinku. „Jedete zezdola?“ informoval se líně, aniž k nám otočil hlavu. „Zezdola,“ odpověděli jsme. „Kamenojedov tam pořád ještě dělá?“ „Pořád.“ „Tak ho

ode mě pozdravujte,“ požádal nás neznámý a přestali jsme pro něj existovat. Kabina trpělivě stoupala, zachvívajíc se přesně v rytmu Kalinky, a my s Edikem jsme začali studovat Návod k použití, vyleptaný do měděné desky. Zjistili jsme, že je zakázáno: hnízdění netopýrů, vampírů a veverek–poletuch ve výtahové kabině; vystupování skrz stěny v případě zastavení kabiny mezi stanicemi; převážení výbušnin a hořlavin, jakož i nádob s džiny a ohnivci bez ohnivzdorných náhubků; používání výtahu domácími skřítky a vlkodlaky bez doprovodu... Všem bez výjimky bylo také zakázáno provádět rošťačky, věnovat se spánku a vykonávat poskoky. Dočíst do konce jsme však nestačili. Kabina zastavila, neznámý vystoupil a Edik znovu stiskl tlačítko šestasedmdesátého. Kabina se utrhla z místa tak bleskově, že se nám zatmělo před očima. Sotva jsme se vydýchali, kabina stála bez pohybu se dvěmi dokořán. Podívali jsme se po sobě, vyšli ven a zdvihli žádanky nad hlavu jako bílé parlamentářské prapory. Nevím, co jsme vlastně očekávali. Rozhodně něco nepřijemného.

Nic strašného se však nestalo. Ocitli jsme se v kula-tém, prázdném a velice uprášeném sále s nízkým šedým stropem. Uprostřed se tyčil bílý valoun vrstlý do parket, něco jako patník, a kolem se povalovaly bez ladu a skladu zažloutlé kosti. V mírném šeru se vznášel pach myšiny. Najednou se výtahové dveře za našimi zády s rachotem zabouchly, my vytřeštili oči, otočili jsme se, ale to už se za mříží mihl jen strop kabiny propadající se dolů. Sálem přeběhl zlověstný vzdalující se hukot a po chvíli ztichl. Ocitli jsme se v pasti. Okamžitě a naléhavě se mi chtělo zpátky, dolů, ale zaražený výraz, který se mihl v Edikově tváři, mi vrátil jistotu.

Vysunul jsem spodní čelist, založil ruce za záda a na poněkud ztuhlých nohou, leč s nezávisle skeptickým vzezřením jsem zamířil ke kameni. Přesně jak jsem očekával, kámen byl čímsi na způsob milníku, ukazatele cesty, se kterým se tak často setkáváme v pohádkách. Nápis na něm byl uspořádán asi takto:

§ 1 v levo se dá
 š o hlavinku příd
 eš § 2 v pravo se d
 áš ni kam ne dojde
 š § 3 cestou rovno
 u se dáš S V u H

„Poslední řádku někdo vysekal,“ upozornil mě Edik. „Aha, a tady je ještě něco připsáno tužkou ...Na tomto místě... jsme se poradili s lidem... a byl by tu názor, že je třeba jít... přímo. Podpis L. Vuňukov.“

Podívali jsme se před sebe. Teď, když už naše oči uvykly tlumenému rozptýlenému světlu, pronikajícímu do těchto prostor neznámo kudy, spatřili jsme dveře. Byly troje, ovšem oboje postranní byly zatlučeny, kdežto k prostředním vedla kolem kamene pěšinka vyšlapaná v prachu.

„Tohle všechno se mi nějak nechce líbit,“ poznamenal jsem se zmužilou přímostí. „Ty kosti...“

„Kosti jsou podle mého názoru sloní,“ mínil Edik. „Ale to není důležité. Přece se teď nevrátíme.“

„A neměli bychom alespoň napsat vzkaz a hodit ho do šachty?“ navrhl jsem. „Jinak zmizíme úplně beze stopy.“

„Sašo,“ řekl Edik, „nezapomeň, že jsme v telepatickém spojení. To se nehodí. Vzpoch se.“

Vzchopil jsem se. Znovu jsem vystrčil čelist a rozhodným krokem se vydal ke dveřím uprostřed. Edik kráčel po mém boku.

„Rubikon je překročen!“ prohlásil jsem a kopl do dveří.

Efektní překonání Rubikonu se nezdařilo: na dveřích totiž byla docela nenápadná tabulka se známým nápisem K SOBĚ a my Rubikon musili překročit znovu, tentokrát už bez okázalých gest, za pomoci ponižujícího zápolení se Silnou Vratnou Pružinou.

Hned za dveřmi se rozkládal park zalitý slunečním světlem. Spatřili jsme pískem vysypané pěšiny, úhledně zastřižené keře a upozornění „Nešlapat po záhonech, nespásat trávu“. Naproti stála litinová parková lavička s prolomeným opěradlem a na ní četl noviny a dlouhými prsty bosých nohou zadumaně poklepal nevidaný muž se skřípcem na nose. Sotva nás zahlédl, bůhvíproč znejistěl, noviny však neodložil, jen si nohou obratně sejmul skřípec, otřel si skla o nohavici a znovu jej usadil na původní místo. Pak noviny položil na lavičku a vstal. Byl velké postavy, neuvěřitelně chlupatý, oblečený do čistého bílého nátělníku a modrých plátěných kalhot se šlemi. Zlatý skřípec svíral mohutný kořen černého nosu a propůjčoval muži mírně cizokrajný vzhled. Měl v sobě cosi z politických karikatur v ústředním tisku. Zahýbal velkýma ostrýma ušima, popošel nám několik kroků naproti a pronesl lehce ochraptělým, přesto však příjemným hlasem:

„Vítám vás ve Vypadákově. Dovolte, abych se představil. Jsem Fjodor, sněžný muž.“

Mlčky jsme se uklonili. „Jistě jste přijeli zdola,“ pokračoval. „Zaplatpánbůh.“

Čekám na vás už přes rok – od té doby, co jsem byl racionalizován. Ale posadte se. Do večerního zasedání Trojky zbývá asi tak hodina. S vaším laskavým dovo-
lením bych si moc přál, abyste se na toto zasedání dosta-
vili alespoň jakžtakž připraveni. Moc toho samo sebou
nevím, ale snad vám postačí i to málo...”